

انجمن تله مدیسین ایران

بسمه تعالیٰ

حوادث غیر متربقه تله مدیسین، ارتباطات از راه دور

علی اسماعیل زاده

دانشجوی پزشکی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تنکابن

Email: Farshadesmaee41172@gmail.com

چکیده

پزشکی از راه دور اصطلاحی جدید است که در استفاده از اطلاعات الکترونیک و تکنولوژی‌های ارتباطی برای فراهم آوردن خدمات و حمایت از مصرف‌کنندگان در زمانی که فاصله‌ای بین دو گروه خدمات گیرنده و خدمات دهنده وجود داشته باشد تعریف می‌شود. از جمله اهداف پزشکی از راه دور بهبود مراقبت از بیمار، بهبود دسترسی و مراقبت پزشکی برای نواحی روستایی و محروم، دسترسی بهتر به پزشکان جهت مشاوره، در دسترس قرار دادن امکانات برای پزشکان جهت هدایت معاینات خودکار، کاهش هزینه‌های مراقبت‌های پزشکی، ایجاد خدمات مراقبت پزشکی (در سطح جغرافیایی و جمعیتی وسیع)، کاهش نقل و انتقال بیماران به مراکز درمانی می‌باشد. پزشکی از راه دور شامل مشاوره از راه دور، آموزش الکترونیکی پایش از راه دور، جراحی از راه دور، درمان امراض پوستی از راه دور، تصویربرداری التراسوند از راه دور، آسیب‌شناسی از راه دور، درمان اختلالات شناختی از راه دور می‌باشد. امروزه پزشکی از راه دور تا حدی پیشرفت کرده است که امکان انجام جراحی از راه دور نیز به وجود آمده است. یعنی یک جراح حاذق در یک کشور با بهره گیری از ارتباطات اینترنتی بسیار قوی و زیرساخت‌های فنی دقیق، این امکان را می‌یابد که در یک اتاق جراحی در کشور دیگری، به وسیله ربات‌ها، عمل جراحی انجام دهد.

وازگان کلیدی: تله مدیسین، حوادث غیر متربقه، ارتباطات از راه دور

مقدمه

اینترنت علاوه بر تأثیراتی که در پیشرفت خود آن داشته است در توسعه و بهبود ارائه خدمات پزشکی نیز تأثیرات بسزایی داشته است. پس از بوجود آمدن کامپیوتر و پیشرفت آن و پس از آن سیستم‌های اطلاع رسانی پیشرفته از قبیل شبکه‌های کامپیوتری و جهانی شدن اینترنت، همگان به این فکر افتادند که از این سیستم‌ها برای اطلاع رسانی به سود خود استفاده کنند. در این میان بخش‌های درمانی نیز به این فکر افتادند تا از طریق اینترنت خدمات بهتری را به کلیه مردم ارائه دهند چون این بخش مهمترین وظیفه را بر عهده دارد. سلامت الکترونیک و ارائه خدمات بهداشتی یکی از زمینه‌های علم و فناوری است که دارای رشدی فزاینده در زمینه بهداشتی- درمانی در جهان است. در واقع سلامت الکترونیک، یک واژه جدید است که برای توصیف آن نیاز به استفاده ترکیبی از فناوری اطلاعات و ارتباطات الکترونیکی در بخش سلامت و درمان داریم. سلامت الکترونیک روش تازه‌ای در مراقبت‌های بهداشتی، تشخیصی و درمانی است که با فرایندهای الکترونیکی و ارتباطی پشتیبانی می‌شود. در این سیستم همه خدمات بهداشتی اعم از پرونده الکترونیک بیمار، تله مدیسین، پزشکی بر اساس شواهد، اطلاع رسانی به شهروندان، اطلاع رسانی به

انجمن تله مدیسن ایران

متخصصان و تیم‌های مجازی پزشکی ارائه می‌شود. تله مدیسن پلی ارتباطی میان علوم پزشکی و مهندسی است و در آن جامعه پزشکی از امکانات مهندسی برای ارتقای سطح سلامت جامعه استفاده می‌کند.

علم مدیریت بحران از تکنولوژیهای گوناگونی جهت به انجام رساندن یک سری وظائف پیچیده بهره می‌گیرد. و یکی از عوامل موثر در مدیریت امدادهای بهداشتی، دسترسی و کنترل کافی به امور نقلیه و ارتباطات می‌باشد. علیرغم یک دهه تجربه، تعداد اندکی گزارشات چاپ شده در خصوص کاربرد تله مدیسن (استفاده از تکنولوژی اطلاعات و ارتباطات از راه دور به منظور ارائه مراقبتهاي کلينيكي به افراد دور دست می‌باشد) وجود دارد. در صورتیکه تله مدیسن می‌تواند اقدامات متناسب با سه مرحله اصلی پاسخ به حوادث را که شامل مرحله پیش از حادثه، مرحله بعد از حادثه و مرحله نتوانی است را تقویت نماید. پردنیا (Perdenia) و آلن (Allen) پیشنهاد دادند که در برنامه ارزیابی تله مدیسن، جمع‌آوری داده‌ها، ابزار مدیریت داده‌ها و صحبت آنها باستی مدنظر قرار گیرد.

در سال ۱۹۵۹ ، Cecil Whitsun نخستین برنامه پزشکی از راه دور علمی را راه اندازی کرد. هدف این برنامه، مراقبت از بیماران روانی و آموزش پزشکی بود. برای هدایت برنامه «گروه درمانی» بیماران روانی از ایده پزشکی از راه دور مطرح شده بود. همچنین این سیستم برای تعلیم دانشجویان پزشکی استفاده شده بود. با استفاده از ابزارهای ویدئویی اتفاق‌های کلینیک و کلاس های درس به هم متصل شده بودند و ارتباط نزدیکی بین محیط آموزش و شرایط عملی درمان فراهم شده بود. در سال ۱۹۶۸ بیمارستان عمومی ماساچوست ، ارتباط ویدئویی میکروویو را بین بیمارستان و فرودگاه Logan بوستون برقرار کرده بود تا مسافران در صورت لزوم امکان دسترسی سریع به پزشک را داشته باشند. حدود ۱۰۰۰ بیمار از این سیستم استفاده کردند. در سال ۱۹۷۸ برای تامین پوشش پزشکی نواحی دورافتاده کوئیزلند در استرالیا یک شبکه ماهواره ای راه اندازی شد. پیش از ایجاد این شبکه، مشاوران پزشکی از طریق تلفن، رادیو یا خدمات پزشکی هلیکوپتری برای دسترسی به بیماران استفاده می‌کردند. هدف اصلی این پروژه ارتقاء میزان دسترسی به مراقبت‌های پزشکی در مناطق بومی بود.

واژه *Tele Medicine*، نخستین بار در سال ۱۹۲۰ بکار گرفته شد، هرچند رشد کاربری آن در حدود ۱۵ سال پیش آغاز گردیده است. انجمن پزشکی از راه دور بریتانیا، پزشکی از راه دور را چنین تعریف می‌کند:

"ارائه خدمات درمانی در جایی که فاصله، فاکتور مهمی محسوب می‌شود، توسط متخصصان حرفه‌ای با استفاده از تکنولوژی اطلاعات و ارتباطات برای تبادل اطلاعات صحیح در زمینه تشخیص، درمان و پیشگیری بیماری‌ها و تحقیقات، با بهره گیری از جدید ترین دستاوردها در زمینه خدمات درمانی در راستای تامین هر چه بیشتر سلامت افراد"

پزشکی از راه دور، درمان و معالجه پزشکی ای است که از راه دور اعمال می‌گردد. داده‌ها و اطلاعات به جای تماس مستقیم از طریق پست الکترونیکی، پست، تلفن و فکس منتقل می‌شوند. انتقال اطلاعات می‌تواند بین بیمار و پزشک یا بین پزشکان باشد.

انجمن تله میسین ایران

برای تحقیق و کاربرد تله میسین در سطح گسترده، می‌توان ابزارهای زیر را به کار گرفت:

پیشینه استفاده از فناوری ارتباطات در فرایند درمان، به اواسط قرن هجدهم باز می‌گردد. در آن زمان از تلگراف و تلفن برای برقراری ارتباط میان اعضای تیم پزشکی استفاده می‌شد.

انجمن تله مدیسین ایران

نخستین سازمانی که به طور جدی با مسئله پزشکی از راه دور مواجه شد، سازمان ملی فضانوری ایالات متحده، ناسا بود. آنها نیاز داشتند که وضعیت سلامت فضانوردان خود را در موقعیت های مختلف کنترل نمایند. فضانوردان به کمک سیستم های پزشکی از راه دور به مراکزی نظیر ایستگاه میر مرتبط می شدند و سپس ارتباط ایستگاه با زمین انجام می شد و متخصصان مرکز درمانی بر روی زمین به کنترل و بررسی وضعیت سلامت فضانوردان می پرداختند. عموماً در مسافرت های فضایی کنفرانس های تصویری برنامه ریزی شده ای به طور خصوصی میان فضانوردان و پزشکانشان برگزار می شد و در این جلسات، پزشکان به بررسی وضعیت جسمانی آنها می پرداختند.

برخی از مراحل این فرایند نیازمند زیرسیستم های سخت افزاری پیچیده هستند، مانند جراحی از راه دور که علاوه بر انتقال متن، صوت و تصویر، نیازمند تبدیل، انتقال و بازخوانی فرامین پیچیده و دقیق مکانیکی است. با این حال بخش هایی از پزشکی از راه دور، مانند مشاوره های پزشکی به سادگی قابل انجام هستند. وقتی که پزشک معالج شما از طریق ارسال یک email ساده در مورد وضعیت بیماری شما با یکی از همکارانش در قاره ای دیگر مشورت می کند، در واقع بخشی از یک سیستم *Telemedicine* را بکار برد است.

سیستم های ویدئو کنفرانس، تله مدیسین *Telemedicine ,video Conferencing Systems*

سیستمهای ویدئو کنفرانس تله مدیسین، به منظور تشخیص و تجویز درمان طبی بیمارانی که در نقاط دور قرار دارند، مشاوره بالینی متخصصین از راه دور ، آموزش پرسنل پزشکی و امور اداری/تجاری مورد استفاده قرار می گیرند. تله مدیسین یا طبابت از مسافت دور، می تواند به اندازه یک مقاله تلفنی میان پرسنل یا ارسال فاکس از یک متخصص قلب به پزشک مراقبت های اولیه ساده بوده و یا در حد معاینه ویدیویی همزمان، توسط پزشکانی که صدھا مایل از یکدیگر فاصله دارند پیچیده باشد. امروزه، متداولترین مورد مصرف این تکنولوژی، آموزش و مدیریت است. البته موارد استفاده تکنولوژی تله مدیسین رو به افزایش است. امروزه از مواردی که در آنها تصاویر (مثل تصاویر رادیوگرافی، اسالیدهای پاتولوژی) و دیگر اطلاعات مربوط به بیمار در یک طرف گرفته شده و به سیستم حافظه در سمت دیگر ارسال می گردد تا بعداً مورد بازبینی قرار گیرد، در تله رادیوگرافی، تله پاتولوژی و تله درماتولوژی استفاده می شود.

سیستم های تله مدیسین همچین در مشاوره های جراحی، چشم پزشکی، دندانپزشکی، کاردیولوژی، روانپزشکی و طب اورژانس مورد استفاده قرار گرفته اند. معاینات بیمار با استفاده از وسایلی نظیر گوشی پزشکی، افتالموسکوپ و دوربینهای معاینه کننده متصل به سیستم تله مدیسین هدایت شده و به طور همزمان به پزشکی که در نقطه ای دور قرار گرفته امکان می دهد به اطلاعات مربوط به معاینات بیمار دسترسی پیدا کرده و با پزشک معاینه کننده، دستیار پزشک و یا پرستار مشاوره نماید.

استفاده از تکنولوژی ویدئو کنفرانس تله مدیسین می تواند هزینه های مسافرت متخصصین و انتقال بیمار و زمان لازم جهت تشخیص بیماری و تصمیم گیری در مورد درمان را کاهش دهد. مفید بودن تکنولوژی تله مدیسین به خصوص در ادغام منابع بالینی سیستمهای بهداشتی-بیمارستانی، غلبه نمودن بر موانع جغرافیایی و کمبود پرسنل پزشکی در هنگام درمان بیماران در سوانح و موقعیت های جنگی و ارائه خدمات مراقبت بهداشتی به بیماران واقع در مناطق ایزوله (مثل نواحی روستایی و زندانها) به اثبات رسیده است. انتظار می رود پذیرش و استفاده گسترده تر از تکنولوژی تله مدیسین کیفیت مراقبت را افزایش داده و از هزینه مراقبتهاي تخصصي بين المللی بکاهد.

انجمن تله‌مدیسین ایران

کاربردهای تله‌مدیسین و امکانات ارتباطی در پزشکی حوادث غیر مترقبه

چشم اندازه‌های تاریخی و تجارب بدست آمده:

تله‌مدیسین برای اولین بار در اواسط دهه ۱۹۸۰ در حوادث غیر مترقبه به کار گرفته شد. در ابتدا، یک مجموعه‌ای از سیستم‌های ناهمانگ، حجمی و مشکل موجب بروز مشکلات فنی گردید. آموزش‌های بعدی که از طریق آزمایشات و با سختی‌های فراوان صورت گرفت، موجب ایجاد سیستم‌های فنی پیشرفته امروزی گردید. نگاهی به تاریخچه تله‌مدیسین علاوه بر آشکار ساختن نکات مثبت و منفی اقدامات صورت گرفته، موجب توسعه تله‌مدیسین جهت بروز نیازمندی‌های حوادث غیر مترقبه آینده می‌گردد. پژوهش‌های اولیه، فواید سیستم‌های تله‌مدیسین را آشکار نمود. و بر نیازمندی‌های لازم جهت رسیدن به توانائی‌های ملی و بین‌المللی تأکید کرد، بطوریکه بتوان از آنها در موقع نیاز استفاده کرد. مهمترین دستاوردهای این تلاشها، ایجاد و تقویت یک ذهنیت جهانی در خصوص کمک رسانی در حوادث غیر مترقبه از طریق تله‌مدیسین بود.

تجارب غیر نظامی تله‌مدیسین در حوادث غیر مترقبه:

سازمان هوا و فضای ملی (NASA) برای اولین بار از تکنولوژی مخابراتی برای کمک در شرایط حوادث غیر مترقبه پس از وقوع زمین لرزه ویرانگر سال ۱۹۸۵ شهر مکزیکوستی استفاده کرد. ماهواره مخابراتی ATS-3 یک پشتیبان صوتی خیلی مهم را برای تلاش‌های امداد و نجات بین‌المللی صلیب سرخ آمریکا و سازمان بهداشت همگانی آمریکا فراهم آورد. اتصال به ماهواره مخابراتی ATS-3 بسیار حیاتی بود، زیرا زمین لرزه به غیر از تعداد کمی از سیستم‌های رادیویی، تمام ارتباطات زمینی مکزیکو سیتی را ویران کرده بود. در طول مدت ۲۴ ساعت بعد از وقوع آن فاجعه (مرحله بعد از حادثه) ATS-3 موجب ارتباط مخابراتی برای ارزیابی حادثه غیر مترقبه و عملیات فوری امداد، نجات شد. پژوهه پل فضایی اتحاد جماهیر شوروی و ایالات متحده (US/USSR Space Bridge) که به منظور پشتیبانی در امور تله‌مدیسین برای فضانوردانی که در مأموریت‌های مشترک فضایی روسیه و ایالات متحده شرکت می‌کردند توسعه پیدا کرده است. یک نمونه بسیار خوب از کمک در شرایط حوادث غیر مترقبه و تله‌مدیسین در جهان بشمار می‌آید. پل فضایی پس از وقوع زمین لرزه آمریکا در سال ۱۹۸۸ عملاً مورد بهره‌برداری قرار گرفت. این پژوهه از ارتباط ماهواره‌ای (intelsta and comsat) برای ارائه مشاوره کلینیکی به چندین بیمارستان منطقه‌ای در امریکا و مرتبط ساختن آنها با چهار مرکز پژوهشی ایالات متحده بهره‌گیری نمود. این برنامه از انتقال تصاویر ویدئویی متحرک یکطرفه (full-motion) از ارمنستان به ایالات متحده استفاده می‌کرد.

خطوط انتقال فاکس و داده‌های مجزا پهنه‌ای باند بیشتری را فراهم آورند. پژوهه پل فضایی امکان مشاوره در زمینه‌های نورولوژی، ارتوپدی، روانپزشکی، بیماریهای عفونی و جراحی عمومی فراهم نمود، یک اتصال جداگانه برای مشاور با شهر یوفا در روسیه برقرار گردید در جایی که انفجار گاز تعداد زیادی مجرح به جای گذارد بود.

تصاویر ویدئوی سیاه و سفید (slow – scan) از یوفابه سایتهای پل فضایی در ایروان (واقع در ارمنستان) که ارتباط ماهواره‌ای را برقرار می‌کرد، ارسال شدند. طی یک دوره ۱۲ هفته‌ای در سال ۱۹۸۸ برنامه پل فضایی مراقبت از ۲۰۹ بیمار ارمی نی را بر عهده داشت. تشخیص بیماری برای ۵۴ نفر تغییر کرد، مطالعات تشخیصی جدیدی برای ۷۰ بیمار توصیه گردید و طرح درمانی ۴۷ نفر دیگر تغییر کرد. اتصالات ژئوپولیتیکال و تکنولوژیک طی پژوهه اصلی پل فضایی توسعه یافت و در سراسر دهه ۱۹۹۰ ادامه داشت.

انجمن تله مدیسین ایران

توانایی‌ها در زمان بحران افزایش می‌یابند. برای مثال، در زمان کودتای نافرجم ۱۹۹۳ در مسکو، NASA از قابلیت‌های موجود برای کمک به مصدومان تیراندازی‌های خیابانی بهره گیری کرد. این پروژه چهار مرکز پزشکی ایالات متحده را به بیمارستان کلینیکی اداره پزشکی وابسته به وزارت کشور در مسکو مرتبط می‌ساخت. هر یک از سایت‌های شرکت کننده دارای یک استودیو تلویزیونی با ارتباط صوتی و تصویری کاملاً رنگی دو طرفه بودند.

هیجده جلسه مشاور بالینی مجزا شامل پزشکی داخلی، مدیریت سوانح و حوادث غیر متربقه، جراحی و بهداشت عمومی، (شامل اپیدمیولوژی و پزشکی پیشگیری بود) همچنین سیستم‌های تله پاتولوژی و تله رادیولوژی را دربر می‌گرفت که به وسیله سیستم پشتیبانی تصویربرداری تشخیصی پزشکی دفاعی ایالات متحده توسعه داده شد. پل فضایی هم اکنون «پل فضایی به روسیه» نام گرفته است. در حال حاضر پزشکان پروژه از یک جستجوگر جهانی مشترک استفاده می‌کنند تا پرونده‌های پزشکی را تشکیل داده و براساس اطلاعات کلینیکی ذخیره شده در پایگاه داده‌های وابسته، مشاوره ارائه دهند. این پروژه یک بستر مناسب آزمایشی برای ارزیابی زیر ساختهای تله‌مدیسین مبتنی بر اینترنت و برای گسترش دیدگاههایی در خصوص روش‌های مراقبت کلینیکی بالقوه بر پایه اینترنت می‌باشد. این روش از ایمیل‌های چند رسانه‌ای و شبکه جهانی اینترنت و کنفرانس‌های ویدئویی چند جانبه استفاده می‌کند و آموزش همانند مشاوره از طریق آن صورت می‌گیرد. حوادث غیر متربقه مرحله‌بندی شده می‌توانند به برآورد سودمندی و اجرای تله‌مدیسین کمک نماید. چندین تجربه تله مدیسین و وضعیتها مشابه آن از ACTS بهره‌برداری نموده است (یعنی ماهواره تکنولوژی پیشرفته NASA) که در سال ۱۹۹۴ به فضا پرتاب شد. ACTS، مدارک پزشکی، تصاویر و تصاویر ویدئویی زنده را با سرعت نسبت داده‌های (T-1 ۱/۵۴۴ مگابایت) منتقل می‌کند. ACTS مقرر به صرفه‌تر و سریعتر از آنچه که قبل از اینکه امکان داشت سرویس‌های اطلاعاتی و کلینیکی کیفی را به نواحی دور دست منتقل می‌سازد.

انجام خدمات تله‌مدیسین ACTS در سال ۱۹۹۶ در ایالات مونتاو شامل نظارت بر وقوع سانحه طبیعی در پالایشگاه شرکت اگزان به صورت فراهم آوردن تسهیلات بیمارستانی از راه دور بود. این مدل معتبر، از یک نسخه اصلاح شده‌ای از دهانه ورودی بسیار کوچک (USAT) با یک بسته ابزار تله‌مدیسین قاب حمل (TIP) که برای مرکز فضایی جانسون تکیم گردیده بود، استفاده می‌کرد. TIP یک مجموعه فشرده و جامعی از ابزار فراهم می‌کند. (دستگاه‌های دسترسی داده‌ها جهت تصاویرگوش، بینی، گلو و الکتور کاردیوگرافی، سطح غلظت اکسیژن خون، و قلب و گوش کردن صدای ششها و قلب TIP به عنوان سیستم تشخیصی در ابعاد یک چمدان تهیه شده است) در ماموریتها رفت و برگشت فضایی مورد استفاده قرار می‌گیرد. ACTS همگام با USAT ثابت کرد که توانایی ارائه خدمات پزشکی اصلی را در هر مکان داراست. TIP امکان آزمایش بیماران و معاینه را در هر محل فراهم می‌آورد و داده‌های آزمایشگاهی، تصاویر ویدئویی و اصوات را گرفته و به مسافت‌های دور منتقل می‌کرد. مدل آزمایشی ACTS یک نمونه اولیه برای نسل جدید سیستم‌های تله‌مدیسین ماهواره‌ای محسوب می‌گردد. چنین سیستم‌هایی زیر ساختهای ماهواره‌ای جدیدی را ارائه می‌کنند که عمدتاً دیدگاهها و نحوه پاسخگویی به شرایط حوادث غیر متربقه را متحول خواهند ساخت.

تجربه ارتش در خصوص تله‌مدیسین هنگام وقوع حوادث غیر متربقه:

نیروهای نظامی ایالات متحده از مدت‌ها قبل به استفاده از خدمات تله‌مدیسین و خدمات بهداشتی سیار علاقمندی خاصی نشان داده‌اند. طی اواخر دهه ۱۹۸۰ و اوائل دهه ۱۹۹۰، گسترش تکنولوژی موجب شد که ارتش توانایی و امکان پایه گذاری شبکه‌های ارائه مراقبت بهداشتی مجتمع را در بسیاری از مناطق جهان پیدا کند. هنگامی که گرد و باد و طوفان ویرانگر هیوگو در ماه مارس ۱۹۹۰ جزایر ویرجین را در نوردید، بیمارستان سیار جراحی ارتش (MASH) وابسته به گارد ملی ارتش آلاما به منطقه سنت

انجمن تله مدیسین ایران

کرویکس منتقل گردید. آنها از اسکنر رادیوگرافی کامپیوترا نمونه اولیه مخصوص میدان نبرد، یک دیجیتالیزرا و یک ترمینال یا همان پایانه ماهواره‌ای نیروی دریایی بین‌المللی INMARSAT برای انتقال تصاویر بدست آمده در جزایر ویرجین استفاده کردند که تصاویر از طریق ماهواره متعلق به مرکز پزشکی ارتش والترید WRAMC واقع در واشنگتن (دی‌سی) به مرکز پزشکی دوایت دی‌آیزها و ارتش واقع در شهر آگوستای ایالت جورجیا ارسال می‌شدند. این اولین تلاش امدادی برای نشان دادن ارزش سیستم‌های تله رادیولوژی در زمان و قوع بحران بشمار می‌آمد. در سال ۱۹۹۱، تکنولوژی پیشرفته ارتباط از راه دور در داخل واحدهای بهداشتی سیار در طی جنگ خلیج فارس تکمیل گردید، و نشان داد این سیستم‌ها می‌توانند تحت شرایط آب و هوایی و چهارفایی دشوار بخوبی عمل نمایند. دو سی‌تی اسکن در بیمارستان‌های آموزشی صحرایی ارتش در صحرای سعودی واقع در جنوب مرزهای کویت و عراق نصب گردیدند.

تصاویر سی‌تی اسکن که از یک پایانه INMARSAT استفاده می‌کردند، از طریق شبکه تلفن بین‌المللی و ماهواره‌ای به مرکز پزشکی نظامی بروک واقع در شهر سن آن تونیو (ایالت تگزاس) به منظور مشاوره‌های تخصصی انتقال داده شد. این امر نشان دهنده ارزش تله رادیولوژی در میدانهای جنگ است. در اوخر ۱۹۹۲، نیروهای ایالات متحده بعنوان بخشی از برنامه کمک انسان دوستانه سازمان ملل به سومالی اعزام شدند. مردم سومالی با مشکلات عدیدهای نظری جنگ داخلی، قحطی، بیماری‌های عفونی گوناگون نظریه مalaria و تب دنگو دست و پنجه نرم می‌کردند. علاوه بر اینها، زیر ساخت‌های خدمات عمومی، حمل و نقل و مخابراتی آن کشور طی جنگ داخلی شدیداً تخریب شده بود. مراقبت‌های پزشکی بسیار محدود و کمیاب بود. واحدهای پزشکی که از نیروهای ایالات متحده پشتیبانی می‌کردند به یک بیمارستان صحرایی وابسته بودند. در هر حال، هیچیکی از تخصص‌های پزشکی و فنون ضروری وجود نداشت. بنابراین در اوائل سال ۱۹۹۳، سیستم ارتباطی کلینیکی از راه دور RCCS بکار گرفته شد تا تصاویر دیجیتالی شده ثابت و پیام‌های صوتی را از یک پایانه سیار INMARSAT به WRAMC ارسال نماید. RCCS از ارتباط از راه دور دارای پهنای باند کوتاه با سرعت ۹۶۰۰ بایت در ثانیه برای ارسال و برگشت تصاویر سی‌تی اسکن با ایالات متحده استفاده می‌کرد تا در آنجا مشاوره‌های مربوط به رادیولوژی اعصاب و جراحی اعصاب صورت پذیرد.

تصاویر رنگی با کیفیت بسیار بالا از وضعیت های پزشکی مشاوره‌های بیماری های پوستی و عفونی، توموگرافی کامپیوترا و رادیولوژی و مشاوره پزشکی پیشگیری را امکان پذیر می‌ساخت. طی ۱۳ ماه که عملیات در جریان بود، ۷۴ پرونده شامل ۲۴۸ تصویر از سومالی منتقل گردید. برای چندین بیمار، براساس مشاوره تله‌مدیسین، تخلیه هوا یا مداخلات انجام جراحی در محل ممنوع گردید. پزشکانی که در محل حضور داشتند، RCCS را بسیار قابل اطمینان، راحت جهت استفاده، انعطاف پذیر و بعنوان ابزاری ارزشمند برای حمایت کلینیکی ذکر کردند. این سیستم همچنین نشان داد که قابلیت‌های کنفرانس از راه دور ویدئویی گران قیمت، برای بسیاری از انواع مشاوره‌های تله‌مدیسین امری ضروری بشمار نمی‌آیند. بطور کلی، این تجربه بر ارزش بالقوه تله‌مدیسین تأکید نمود.

در سال ۱۹۹۴، ارتش ایالات متحده با فرستادن یک تیم تله‌مدیسین به منظور حمایت از نیروهای ایالات متحده (اشغالگران آمریکایی) در هائیتی به تجربه بیشتری دست یافت. بیماران را پرسنل نظامی و شهروندان هائیتی تشکیل می‌دادند. قابلیت‌های تله‌مدیسین شامل تکه کنفرانسهای ویدئویی و تصاویر دیجیتالی ساکن دارای کیفیت (شامل فیلم‌های رادیوگرافی دیجیتالی) بود. تجهیزات تشخیص ویدئویی عبارت بود از اتوسکوپ، افتالموسکوپ و درمسکوپ که جهت مشاوره براساس WRAMC به تجهیزات تله کنفرانس متصل شده بودند.

انجمن تله‌مدیسین ایران

ارتباطات از راه دور اوایه هائیتی یک ماهواره ۵۶ کیلو بایت در ثانیه نیروی دریایی را استفاده می‌کرد که به خط تجاری ۵۶ کیلو بایت در ثانیه سوئیچی واقع در RAMC متصل گردیده بود. بعدها، فرماندهی نیروهای فضایی متعلق به ارتش از یک ایستگاه زمینی T-1/VSAT برای دسترسی خدمات تله‌مدیسین به سیستم ماهواره‌ای ACTS متعلق به NASA استفاده کرد. این ماهواره از اتصال کامل پهنهای باند T-1 به WRAMC باستفاده از یک خط تجاری بهره‌گیری می‌نمود. باستفاده از این تکنولوژی، یک اتصال ویدئویی کاملاً متحرک (نه تصاویر ساکن) ودارای پهنا زیاد بین بیمارستان‌پشتیبانی نبرد و WRAC برقرار گردید. بوسیله این ارتباط مخابراتی پیشفرته، یک عمل جراحی دهان، یک عمل نورولوژی و سه مشاوره پوستی انجام گردید.

معاینات مشترک ارتودپی با تصاویر متحرک و معاینات آسیب‌شناسی مجاوره‌ای از راه دور به عنوان آزمایشات اعتبار مفهومی که از مقیاسهای داده‌های گوناگون استفاده می‌کرد هدایت می‌شد. پزشکان نتیجه گرفتند که به کارگیری واحد تله‌مدیسین در هائیتی یک اختلاف چشمگیری جهت تعداد کمی از بیماران ایجاد نمود، در ۱۵ مشاوره از ۳۰ مشاوره تله‌مدیسین، توصیه از راه دور به عنوان امری که تأثیر فراوانی بر درمان دارد، ارزیابی گردید. در پنج مورد، توصیه پزشکی دارای تأثیر ممکن یا حتمی بر طرحهای تخلیه پزشکی بود. مشاورات عمدۀ در زمینه مشکلات پوستی، رادیولوژی، ارتودپی و جراحی سرپایی صورت پذیرفت. تله‌مدیسین هنگامی که فراهم کننده مراقبت مستقر در مکان دور است دارای مهارت کلینیکی کافی برای بکارگیری توصیه‌ها در مورد بیمار بود بسیار مفید واقع می‌شد. عملیات Prime time که در سال ۱۹۹۳ آغاز گردید، حمایت تله‌مدیسین را برای واحدهای پزشکی مستقر در مقدوینه و کرواسی فراهم آورد. این عملیات به روش جدید انجام گردید.

در سال ۱۹۹۶ وزرات دفاع ایالات متحده یک شبکه پزشکی در کشور بوسنی تأسیس نمود که پزشکان مستقر در میدان جنگ را به پزشکان پنج مرکز پزشکی ارتش در ایالات متحده (واشنگتن، تگزاس، کالیفرنیا، ناحیه کلمبیا و هاوایی) مرتبط می‌کرد. بخش تله‌مدیسین این پروژه (prime time III) از ماهواره ارتباطی استفاده می‌کرد تا پزشکان ارتش بتوانند بوسیله صدا و تصویر واقعی با یکدیگر مشورت نمایند. پزشکان مستقر در خط مقدم جبهه با استفاده از تکنولوژی موجود، عکس‌های اشعه ایکس، اولتراسوند، سی‌تی‌اسکن و دیگر تعمیرات، تصاویر متحرک ویدئویی را برای پشتیبانی تشخیصی به بیمارستانهای دورتر منتقل ساختند.

همان پزشکان خط مقدم جبهه‌ها از آن سیستم برای دسترسی به سوابق و پرونده‌های پزشکی کامپیوتري و پیگیری ترخیص‌های بیماران استفاده می‌کردند. آنها نتایج رادیولوژی، آزمایشگاه و تجویز را دریافت می‌کردند و از حمایت منطقی پزشکان دیجیتالی، دندانپزشکی از راه دور، اطلاع رسانی کلینیکی آن لاین، پست الکترونیکی، تکنولوژی های آگاهی از وضعیت اجرای و کنترل پزشکی استفاده می‌کردند. برای عملیات Prime time III، زیر ساخت ارتباطی از ATM به یک چارچوب تلفیقی وابسته به معماری ISND (شبکه دیجیتالی خدمات تلفیقی) تغییر کرد. مرکز اصلی فعالیت تله‌مدیسین که در مرکز پزشکی منطقه‌ای لنستوهل آلمان واقع بود با اینترنت و یک دروازه ISND تجاری به کل جهان متصل گردید. آنتن‌های اصلی و بزرگ تله‌مدیسین در بیمارستان پشتیبانی جنگی در شهر تاسزار مجارستان و واحد MASH در شهر توزبوسنی نصب گردیدند.

CSH از طریق مدارهای زمینی T-1 به لنستوهل متصل شدند و MASH از طریق دو مدار ماهواره‌ای T-1 به لنستوهل متصل شد. پزشکان می‌توانستند جلسات ویدئویی تله‌مدیسین را در هر مکان دلخواه برگزار نمایند و می‌توانستند به مراکز پزشکی واقع در ایالات متحده پس از ساعات کار عادی در آلمان یا هنگامی که تجربه کلینیکی ویژه‌ای برای موقع فوری در بوسنی سریعاً در دسترس نبود، وصل شوند. اتصال به مراکز پزشکی در شرایط مختلف زمانی در ۲۴ ساعت شبانه روز و ۷ روز هفته بدون هیچگونه نیاز به پرسنل اضافی امکان پذیر بود.

انجمن تله مدیسن ایران

تعریف پزشکی از راه دور

استفاده از فناوری‌های ارتباط از راه دور جهت ایجاد ارتقاء یا تسريع خدمات سلامت را پزشکی از راه دور می‌گویند. این سیستم به وسیله بانک‌های اطلاعاتی، مرتبط ساختن مراکز درمانی و تیم درمان یا انتقال اطلاعات تشخیصی کار می‌کنم. در واقع پزشکی از راه دور به کاربردن ارتباطات الکترونیکی و فناوری ارتباطات از راه دور برای انجام و پشتیبانی خدماتی از قبیل مراقبتهای بالینی از راه دور، آموزش و تعلیم دادن در زمینه‌های مرتبط به تدرستی به متخصصان و بیماران، توسعه بهداشت عمومی و اجرای مدیریت تندرستی است. پزشکی از راه دور یک اصطلاح جدید است که در استفاده از اطلاعات الکترونیک و تکنولوژی‌های ارتباطی برای فراهم آوردن خدمات و حمایت از مصرف‌کنندگان در زمانی که فاصله‌ای بین دو گروه خدمات گیرنده و خدمات دهنده وجود داشته باشد تعریف می‌شود. در حقیقت یک مفهوم جدید نیست این مفهوم برای سال‌های متمادی بصورت تلفن و فکس وجود داشته‌است. این مفهوم قبل از آنکه در سال ۱۹۷۰ توسط توماس بد بصورت پزشکی از راه دور بکار برده شود از ابتدای اختراع تلفن موردن استفاده بوده‌است. در ابتدا پزشکان سعی نمودند تا صدای قلبی و ریوی را جهت بررسی توسط تلفن به سایر متخصصین انتقال دهنند. این مفهوم شامل طیفی از مشاوره تا مراحل تخصصی تر مثل انجام جراحی از راه دور است. در این روش امکان کنترل و مدیریت بحرانهای ایجاد شده در زمینه بهداشت، درمان و سلامت نیز فراهم می‌شود. زمانی که به وسیله اینترنت، آزمایش‌ها و تشخیص‌های پزشکی درباره یک بیماری را در اختیار پزشکی دیگر در آن سوی جهان قرار می‌دهید و با وی مشورت می‌کنید، در حقیقت از پزشکی از راه دور استفاده کرده‌اید یا زمانی که یک پزشک معالج از طریق ارسال یک ایمیل ساده در مورد وضعیت بیماری یکی از بیمارانش با یکی از پزشکان متبحر در قاره‌ای دیگر مشورت می‌کند در واقع بخشی از این سیستم را بکار برده‌است. برقراری ارتباط پزشک و بیمار، معاینه از راه دور به کمک ارسال تصاویر رادیولوژی، ارسال سیگنال‌های حیاتی و گزارش‌های متنی و صوتی شرح حال بیمار از یک سو و ارایه دستورات به صورت متن یا صوت و یا در مواردی خاص همچون جراحی از راه دور بصورت فرامین مکانیکی توسط پزشک، چرخه یک عملیات پزشکی از راه دور را تشکیل می‌دهد. پزشکی از راه دور مهارتی است که از ابزارهای چند رسانه‌ای بهره می‌گیرد و با استفاده از تعداد زیادی فناوری‌های روز شامل تصویر زنده، صدای زنده، داده‌ها و تصاویر پزشکی، سیستم‌های ارتباطی، متن‌ها، عکس‌ها و پارامترهای حیاتی مرتبط با پزشکی، می‌توان خدمات پزشکی را از فاصله دور به مکانی دیگر ارایه داد. استفاده از اطلاعات پزشکی از طریق تکنولوژی اطلاعات و ارتباطات به منظور مراقبت درمانی با هدف ارتقاء وضعیت سلامت بیمار.

امروزه دیگر مرز مشخصی میان علوم وجود ندارد. تخصص‌های فراوانی در حد فاصل علوم جای گرفته اند که سلامت الکترونیک و تله مدیسن (پزشکی از راه دور) از جمله آنهاست. در نگاه کلی نمی‌توان این علم را مختص علوم سلامت یا صرفاً در حوزه فناوری اطلاعات دانست. واژه تله مدیسن، نخستین بار در سال ۱۹۲۰ بکار گرفته شد. این واژه برای توصیف جنبه‌های متنوعی از مراقبت‌های پزشکی از راه دور بکار می‌رود.

انجمن تله مدیسن بریتانیا، تله مدیسن را چنین تعریف می‌کند: ارائه خدمات درمانی در جایی که فاصله، فاکتور مهمی محسوب می‌شود، توسط متخصصان حرفه‌ای با استفاده از فن آوری اطلاعات و ارتباطات برای تبادل اطلاعات صحیح در زمینه تشخیص، درمان و پیشگیری بیماریها و تحقیقات، با بهره گیری از جدیدترین دستاوردها در زمینه خدمات درمانی در راستای تامین هر چه بیشتر سلامت افراد.

انجمن تله میسین ایران

تله میسین یا پزشکی از راه دور روش تازه ای در مراقبت های بهداشتی، تشخیصی و درمانی است که با فرایندهای الکترونیکی و ارتباطی پشتیبانی می شود و از تله میسین یا سلامت الکترونیک حدود پانزده سال پیش در کنار واژه هایی همچون پست الکترونیک، دولت الکترونیک و غیره به کار گرفته شد.

منظور از تله میسین استفاده از فناوری ارتباطات و اطلاعات در پزشکی است با این هدف که بتوان خدمات پزشکی را از راه دور و بدون نیاز با ارتباط معمول و رودروری بیمار و پزشک ارائه نمود . مهمترین کاربرد تله میسین در مشاوره های الکترونیکی، آموزش، تهیه بانک های اطلاعاتی بیماران، هوش مصنوعی و پشتیبانی مدیریت سیستم های درمانی نیز کاربرد دارد. منظور از تله میسین یا پزشکی از راه دور انتقال اطلاعات از طریق سیگنال های الکتریکی و خودکار کردن خدمات بالینی و گرفتن مشاوره با کمک تجهیزات پزشکی الکترونیکی است.

بطور کلی منظور از تله میسین استفاده از فناوری ارتباطات و اطلاعات در پزشکی است با این هدف که بتوان خدمات پزشکی را از راه دور و بدون نیاز به ارتباط معمول و رودروری بیمار و پزشک ارائه کرد که این امر مستلزم انتقال متن، تصویر، صوت، ویدئو و یاسیگنال های تبدیل شده الکتریکی است.

سازمان ملل متحده از تله میسین برای پایش وضعیت سربازان حافظ صلح استفاده می کند هر چند سربازان پیش از اعزام، معاینه پزشکی می شوند، اما آنها باز هم در معرض بیماریهای بومی مناطق و یا حوادث هستند. زیر ساخت های ارتباط از راه دور، در مناطق هدف، توسعه یافته اند و در نتیجه، سربازان می توانند از طریق ENT و آزمایشگاهی، اولتراسوند و یا تله کنفرانس ارتباط داشته باشند. محدوده خدمات شامل پزشکی، تشخیص های پزشکی و دندانپزشکی، نتایج ECG سپس برای تخصص های جراحی اعصاب، ارتوپدی، بیماریهای پوستی و دیگر بیماریها گسترش خواهد یافت.

اهداف: *Tele Medicine:*

- بهبود مراقبت از بیمار
- بهبود دسترسی و مراقبت پزشکی برای نواحی روستایی و نواحی محروم
- دسترسی بهتر به پزشکان برای مشاوره
- در دسترس قرار دادن امکانات برای پزشکان جهت هدایت معاینات خودکار
- کاهش هزینه های مراقبت های پزشکی، انتقال بیمار و اسکان وی در مرکز درمانی
- ایجاد خدمات مراقبت پزشکی (در سطح جغرافیایی و جمعیتی وسیع)
- کاهش نقل و انتقال بیماران به مراکز درمانی
- ایجاد فضای مراقبت مدیریت شده در بیمارستان ها و مراکز درمانی

انجمن تله میسین ایران

اهداف تله میسین و سلامت الکترونیک:

- ۱) بهبود مراقبت از بیمار
- ۲) بهبود دسترسی و مراقبت پزشکی برای نواحی روستایی و نواحی محروم
- ۳) دسترسی بهتر به پزشکان برای مشاوره
- ۴) در دسترس قراردادن امکانات برای پزشکان جهت هدایت معاینات خودکار
- ۵) کاهش هزینه مراقبت‌های پزشکی
- ۶) ایجاد خدمات مراقبت‌پزشکی (در سطح جغرافیایی و جمعیتی وسیع)
- ۷) کاهش نقل و انتقال بیماران به مراکز درمانی
- ۸) ایجاد فضای مراقبت مدیریت شده در بیمارستان‌ها و مراکز درمانی
- ۹) روی کشته، داخل هواپیما
- ۱۰) مناطق جنگی
- ۱۱) زندان‌های دور

تفاوت‌ها و تضادهای ملیتی و قانونی موجود در جهان:

آخرین مشکلی که به آن اشاره می‌شود مسئله مهم اختلاف‌ها و تضادهای ملی است که در زمینه‌ی قوانین Healthcare وجود دارد. به همین خاطر یک پزشک نمی‌تواند خدمات یکسانی را در تمام دنیا ارائه دهد، بلکه در ارائه این خدمات همیشه باید کشور و حتی منطقه مورد نظر را مورد توجه قرار دهد. البته این مسئله در کشورهایی که از نظر قانونی و فرهنگی به هم شبیه هستند (مانند کانادا و استرالیا) مشکل ساز نیست، اما در جاهای دیگر می‌تواند مشکلات زیادی را ایجاد کند. استفاده کنندگان از Telemedicine در افزایش سرعت و پیشرفت آن نقش بسیار زیادی دارند، این به این خاطر است که آنها در استفاده از خدمات Telemedicine با یک ریسک بزرگ مواجه هستند و آن اعتماد کردن به اینگونه خدمات است. چون این موضوع با سایر موضوعات یک تفاوت عمدۀ دارد و آن این است که در اینجا فعالیت‌های صورت گرفته بر روی جان بیماران تأثیر مستقیم دارد. البته این ریسک موجود باعث می‌شود تا مصرف کنندگان از این خدمات سعی کنند تا نقش خود را در این میان به نحو قابل توجهی افزایی دهند و این ممکن نیست مگر با افزایش اطلاعات آنها. به همین خاطر جهت خدمات به سمت خدمات آموزشی کشیده می‌شود و فعالیت‌های صورت گرفته در این بخش به نحو قابل توجهی افزایش می‌یابد.

انجمن تله مدیسین ایران

دستگاههای بایگانی و ارتباط تصویری (PACS)، رادیولوژی

PACS، عبارتند از سیستم‌های ذخیره و بازیافت تصویری مبتنی بر کامپیوتر که می‌توانند تصاویر حاصل از چندین روش تصویربرداری تشخیصی مختلف نظیر MRI، CR، رادیوگرافی دیجیتال، آنژیوگرافی دیجیتال، پزشکی هسته‌ای و اولتراسوند را به صورت تصاویر با فورمت دیجیتال، ذخیره و بازخوانی کنند PACS .. شامل ایستگاههای پرداخت و نمایش تصویری متصل به ابزارهای بایگانی تصویر و توانایی شبکه بندی است PACS. امکان انتقال تصویر دیجیتالی به هر یک از بخش‌های شبکه بندی شده بیمارستان یا خارج بیمارستان از طریق شبکه منطقه گسترده (WAN) یا اینترنت، دسترسی مستقیم پزشک به تصاویر ذخیره شده و در نتیجه کاهش وابستگی پزشک به تکنسین؛ دسترسی همزمان جراحان، پزشکان مرجع و پرسنل بخش اورژانس به تصاویر و مشاوره مرکز درباره مقایسه روش‌های متعدد را فراهم می‌سازد. ذخیره تصویر دیجیتالی، می‌تواند به برطرف شدن مشکلات مرتبط با ذخیره فیلم‌ها نظریگم شدن فیلم‌ها و برداشت مجدد، نیاز به نسخه برداری از فیلم‌ها، حجم زیاد فیلم و هزینه بالای فیلم نیز کمک کند.

در اغلب موارد، PACS با سیستم اطلاعاتی بیمارستان (HIS) و سیستم اطلاعات رادیولوژی (RIS) در تماس است تا برقراری ارتباط بین تصاویر با اطلاعات جمعیت شناختی بیمار، درآمدها و مخارج وی و عملکردهای اجرایی / اداری و نیز با سیستم تله رادیولوژی جهت انتقال و دریافت تصاویر و اطلاعات بیمار از مناطق دور را تسهیل نماید. همکاری این سیستم‌ها می‌تواند ارتباطات بین بخشها را بهبود بخشد و در نهایت، موجب بهبود کارآیی و کیفیت مراقبت از بیمار در بیمارستان شود.

اصول کار

از آنجا که اغلب سیستم‌های سفارشی بر اساس سلیقه شخصی کاربران آنها تهیه می‌شوند شکل ظاهری این سیستمها با یکدیگر متفاوت است. به طور کلی PACS از ابزارهای ارتباطی کامپیوتر میزبان، ابزارهای بایگانی تصویر و ایستگاههای نمایش که با شبکه ارتباطی اتصال می‌یابند، تشکیل شده است. هر یک از اجزای شبکه، دارای یک کامپیوتر یا پردازشگر است که انتقال تصویر را کنترل می‌کند. سرعت انتقال به نوع کامپیوتر و روش رسانه شبکه بندی برقرار کننده ارتباط بین این اجزاء بستگی دارد.

می‌توان PACS را به شکل mini-PACS یا به اندازه متعارف (full-scale) مناسب جهت تمام بیمارستان ساخت که نوع اخیر بر حسب اندازه بیمارستان از ۵ تا ۲۰ میلیون دلار هزینه در بردارد. قیمت mini-PACS به طور معمول ۵۰۰ هزار تا یک میلیون دلار است و می‌توان آن را به صورت سیستم‌های چند تکه (modular) قابل ارتقاء گسترده خریداری نمود. سپس می‌توان mini-PACS های متعدد را ادغام نمود تا شبکه بزرگتری تشکیل گردد.

اولین بیمارستان الکترونیکی ایران

طرح تحقیقاتی اولین بیمارستان الکترونیکی کشور در بیست و نهم، بهمن ماه ۱۳۸۰ توسط مهندسان شرکت اریش نرم افزار رایانه و سرپرستی دکتر مجیدی، در بیمارستان آموزشی امام حسین شاهروド به بهره برداری رسید. این طرح با صرف ۸۸۰ میلیون ریال و در مدت ۲ سال اجرا شد و اکنون در کلیه بخش‌های این بیمارستان به صورت شبانه روزی فعال است.

انجمن تله میسین ایران

ایجاد تحول اساسی در مدیریت بیمارستان و مدیریت علمی بر مبنای آمار و اطلاعات، افزایش سرعت و دقت در ارائه خدمات، بهبود اقتصاد درمان و ارائه کمی و کیفی پژوهش‌های پزشکی از اهداف این طرح است. امکان ایجاد پرونده الکترونیکی برای درمان از راه دور بیماران توسط پزشکان داخلی و خارجی از دیگر ویژگی های این طرح است.

ساخت افزار این طرح شامل ۳۶ ایستگاه کاری با ۲۵۰۰ متر مربعی ساختمان بیمارستان و طراحی سرعت ۱۰۰ مگابایت در ثانیه و نصب سروها در مرکز کامپیوتر و مرکز اطلاع رسانی بیمارستان می باشد. نرم افزار اجرا شده در محیط ویندوز و منطبق بر استاندارد بین المللی است و قابلیت ارائه خدمات در همه بخش های کلینیکی، آزمایشگاه، رادیولوژی، اتاقهای عمل، اورژانس، اداری، مدارک پزشکی، داروخانه ها و انبارها دارد.

این سیستم دارای ۴۶ دستگاه کامپیوتر، ۱۱ دستگاه پرینتر از انواع مختلف، ویدئو میکروسکوپ، دوربینهای دیجیتالی مربوط به اسکنر رادیولوژی می باشد. مراحل انجام کار شامل ۴ فاز میباشد.

- مراحل پذیرش بیمار تا ترجیح
- پاراکلینیک ها شامل داروخانه و اطلاعات دارویی، آزمایشگاهها و بخشها، رادیولوژی و تصویر برداری
- در بخش های شامل شرح حال بیمار، محاسبات مالی، پرونده ها، انبارهای دارویی و ...
- طرح *Management Support* که شامل آمارهای مدیریتی، امور اداری، انبارهای مصرفی و اموال و گردش کاری است.

نتیجه گیری

با پیشرفت روز افزون تکنولوژی و فناوری اطلاعات و تبدیل شدن دنیا به دهکده جهانی نیاز بشر به سیستمهای رباتیک امری اجتناب ناپذیر است. در این مقاله سعی شد مفهوم و مزایای عملیات از راه دور و پارامترهای اساسی و موثر در طراحی این سیستمها مورد تحلیل و بررسی قرار گیرد. به بررسی ویژگی ها و پارامترهای اساسی برای ارزیابی سیستم های عملیات از راه دور مکانیکی یا ماشینی پرداخته شد. همچنین با استفاده از پیشرفت های جدید حاصل شده در زمینه سیستم های عملیات راه دور، پارامترهای مختلف را در قالب پنج دسته مختلف بیان نمودیم.

- فاکتورهای مکانیکی
- فاکتورهای کنترلی
- فاکتورهای انسانی

شاملبهره گیری از انتقال صوت، متن، تصاویر ویدیویی و تبدیل سیگنال های الکتریکی در پزشکی می باشد. به عبارت دیگر منظور از تله مديسين یا پزشکی از راه دور، انتقال اطلاعات از طریق سیگنال های الکتریکی و خودکار کردن خدمات بالینی و گرفتن مشاوره به کمک تجهیزات پزشکی الکترونیکی است.

انجمن تله مدیسین ایران

زمینه های فعالیت تله مدیسین

زمانی که به وسیله اینترنت، آزمایش ها و تشخیص های پزشکی درباره یک بیمار را در اختیار یک پزشک در آن سوی جهان قرار می دهید و با وی مشورت می کنید و او توصیه هایی می کند، در حقیقت از تله مدیسین یا پزشکی.

در حال حاضر عمدۀ ترین کاربرد این فناوری، مشاوره های پزشکی است که هم در ایران و هم در نقاط دیگر جهان به راحتی در حال انجام می باشد. آیا مشاوره های پزشکی از طریق اینترنت، قابل اطمینان است یا به عبارتی تله مدیسین در این زمینه موجب بروز هیچ خطای نمی شود. استفاده از فناوری های نوین ارتباطی در پزشکی، مانند هر تکنولوژی دیگری، از خطا و اشتباه دور نیست و حتی می تواند مورد سوءاستفاده افراد سودجو قرار گیرد.

به همین علت، توصیه ما این است که بیماران در هنگام استفاده از سایت های پزشکی، دقت لازم را داشته باشند و به سایت هایی مراجعه کنند که مورد تایید جامعه پزشکی است. تبلیغات اینترنتی بعضی از لوازم و مواد بهداشتی و دارویی ، صرفا به خاطر افزایش فروش صورت می گیرد. بنابراین مردم باید در هنگام خریدهای اینترنتی این مواد، دقت کنند تا آنها دارای پروانه ساخت و تاییدیه های بهداشتی باشند، برای گرفتن مشاوره پزشکی از طریق اینترنت، به هر سایتی مراجعه نکنند، چون احتمال ارائه مشاوره های نادرست، وجود دارد در حالی که پیگیری یک اشتباه غیرقابل جبران در مشاوره های پزشکی از طریق اینترنت، بسیار سخت و حتی گاهی غیرممکن است.

منابع و مأخذ

- ماهنامه مهندسی پزشکی شماره ۵۲
- پایان نامه‌ی کارشناسی ارشد آقای جلیل مظلوم
- ماهنامه مهندسی پزشکی شماره ۵۲
- پایان نامه‌ی کارشناسی ارشد آقای جلیل مظلوم
- سایتهاي اينترنتي

- *Handbook of Medical Instrumentation, By:Khanpour-Yadbegir.com*
- http://www.answers.com/main/ntquery?method=4&dsid=1512&dekey=robotic+surgery&curtab=1512_1
- <http://www.answers.com/telemedicine>
- <http://www.dlr.de/rm/en/DesktopDefault.aspx/tabcid-117/>
- <http://www.atmeda.org/news/definition.html>
- <http://www.amdtelemedicine.com/>
- <http://www.aafp.org/fpm/980100fm/lead.html>
- <http://hms.upenn.edu/technology.html>
- <http://set.praecogito.com/~brudy/>
- سایتهاي اطلاع رسانی پزشکی در ایران
- شبکه اطلاع رسانی بهداشتی جوان <http://www.teen.hbi.ir/>
- معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت و آموزش پزشکی
- <http://www.hbi.ir>
- www.ibto.ir
- www.irrcs.org
- *جمعیت هلال احمر*
- *Handbook of Medical Instrumentation, By:Khanpour*